

i zwraca uwagę, że w znacznej części nie zostały one wykonane. W szczególności oczekujemy, że Rząd pilnie zrealizuje postanowienie Sejmu dotyczące określenia zobowiązań państwa wobec obywateli. Sejm uznaje, że czas, zakres oraz formy zadośćuczynienia różnorodnym roszczeniom obywateli powinny być uregulowane w specjalnej ustawie, przy czym za kryterium uznania tych roszczeń nie można przyjmować wyłącznie formalnego naruszenia ustaw. Pod uwagę muszą być wzięte względy społecznej sprawiedliwości, a także realne możliwości państwa. Obok zadośćuczynienia obywatelom pozbawionym nieprawnie majątku, rozważyć należy możliwość przyznania odpowiednich rekompensat osobom, które w latach pięćdziesiątych wykonywały pracę przymusową, osobom, które oczekiwały na mieszkanie, a ich oszczędności uległy deprecjacji itp. Wydatki zarezerwowane na te cele w ustawie budżetowej na rok 1991 mogą być ponoszone po przyjęciu odpowiednich regulacji ustawowych.

4. Sejm zobowiązuje Rząd do przedłożenia do końca kwietnia br. oceny realizacji programu stabilizacyjnego w roku 1990 i oceny rozwoju sytuacji gospodarczej w pierwszym kwartale br. Sejm zaleca również Rządowi przygotowanie i równoległe przedłożenie skonkretyzowanego i skorygowanego programu polityki gospodarczej na pozostałe kwartały 1991 r. Korekty programu powinny uwzględniać zasady wymienione w uchwale. W szczególności Sejm oczekuje, że skorygowany program stworzy realne gwarancje wzrostu gospodarczego w roku 1991.

5. Sejm oczekuje, że Rząd podejmie wszechstronne i kompleksowe konsultacje ze związkami zawodowymi (i innymi instytucjami reprezentującymi interesy dużych grup społeczno-zawodowych), w których wyniku program polityki gospodarczej uzyska akceptację tych środowisk. Sejm deklaruje współudział i pomoc w procesie uzgadniania interesów oraz formowania programu cieszącego się szerokim poparciem społecznym.

Marszałek Sejmu: *M. Kozakiewicz*

84

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 lutego 1991 r.

w sprawie realizacji ustawy budżetowej na rok 1991.

1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że wobec niepewności zewnętrznych i wewnętrznych czynników kształtujących sytuację gospodarczą, założenia, na których została oparta ustawa budżetowa, mogą być obciążone dużym błędem. W szczególności wątpliwości budzą założenia dotyczące:

- przewidywanego wzrostu cen towarów i usług,
- rachunku wpływów do budżetu państwa,
- skalkulowania wydatków wielu dziedzin budżetowych, których poziom może nie zagwarantować zaspokojenia najniezbędniejszych potrzeb,
- wydatkowania relatywnie niskich środków na realizację rzeczowych zamierzeń budownictwa mieszkaniowego.

2. Sejm zaleca Rządowi:

- przeprowadzenie ponownej wnikliwej analizy założeń, które legły u podstaw konstrukcji ustawy budżetowej, i przedstawienie wynikających stąd wniosków. Sejm widzi pilną potrzebę poszukiwania możliwości zarówno zwiększenia dochodów budżetu państwa, jak i zwiększenia wydatków. Szczególnie wnikliwej oceny wymaga równomierność obciążenia różnych grup społeczno-zawodowych na rzecz budżetu. Należy sprawdzić, czy dochody od banków i instytucji ubezpieczeniowych oraz od prywatnego sektora pozarolniczego nie zostały skalkulowane na zbyt niskim poziomie. Zwiększenie wydatków powinno objąć oświatę i kulturę. Szczegółnej ochrony ze strony państwa wymaga oświata przedszkolna. Konieczne jest także poszukiwanie środków na dotacje do mleka i przetworów mlecznych oraz do podręczników szkolnych;
- przygotowanie programu udostępnienia na rzecz finansowania rozwoju kraju części środków zgromadzonych w postaci rezerw dewizowych. Aktywizacja tych środków umożliwić powinna zwiększenie nakładów na roz-

wój infrastruktury technicznej i społecznej, w tym jako najwyższy priorytet — na budowę szpitali onkologicznych w Bydgoszczy, Gliwicach i Kielcach, a także na wsparcie procesu restrukturyzacji przedsiębiorstw produkcyjnych i gospodarstw rolnych;

- ponowne przeanalizowanie poprawności określenia subwencji dla gmin i zbadanie sytuacji gmin, które znajdują się w najtrudniejszych warunkach finansowych,
- rozważenie możliwości zwiększenia środków, które służyć powinny przeciwdziałaniu rysującej się groźbie dalszego poważnego obniżenia rozmiarów budownictwa mieszkaniowego. Niezbędne jest pilne wznowienie kredytowania budownictwa, również budów nowo rozpoczynanych;
- zwiększenie ze środków rezerwowych wydatków wojewodów na rolnictwo o kwotę 200 mld zł,
- wydzielenie w ramach środków na ochronę zdrowia środków niezbędnych na finansowanie działalności sanatoriów, po ich weryfikacji przez zespół rządowo-związkowy,
- ponowne przeanalizowanie możliwości i warunków wprowadzenia minimalnych cen skupu na dwa podstawowe produkty rolne — mleko i zboże chlebowe.

3. Sejm oczekuje od Rządu zaprzestania sprzedaży obligacji podlegających zamianie na akcje prywatyzowanych przedsiębiorstw. Kontynuacja sprzedaży tych obligacji w obecnej sytuacji stwarza niczym nie uzasadnione przywileje, przede wszystkim dla zamożniejszych grup obywateli.

4. Sejm zwraca uwagę Rządowi, że utworzenie Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. nastąpiło mimo zdecydowanie negatywnej opinii właściwej komisji sejmowej. Sejm zaleca dokonanie zasadniczych zmian w funkcjonowaniu Agencji.

5. Sejm zwraca się do Rządu o natychmiastowe wprowadzenie barier celnych na importowane produkty żywnościowe, których mamy dostatek rodzimej produkcji.

6. Sejm zaleca Ministrowi Edukacji Narodowej wydzielanie odpowiednich kwot na stypendia dla studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, ekwiwalentnych do uczelni państwowych.

7. Sejm nie aprobuje tendencji do zwiększania liczby stanowisk w administracji rządowej i zobowiązuje Rząd do przedstawienia docelowej struktury zarządzania Państwem. Weryfikacja istniejącego stanu powinna obejmować

w szczególności stanowiska kierownicze w urzędach centralnych, terenowych pełnomocników rządu, doradców itp.

8. Sejm oczekuje od Rządu wykonania zaleceń wynikających z niniejszej uchwały w terminie do końca kwietnia br.

9. Sejm apeluje do Kancelarii: Sejmu, Senatu i Prezydenta o ponowne przeanalizowanie wydatków na bieżący rok i przekazanie ewentualnych oszczędności na cele społecznie użyteczne.

Marszałek Sejmu: *M. Kozakiewicz*

85

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 lutego 1991 r.

w sprawie założeń polityki pieniężnej na 1991 r.

§ 1. Uchwała się założenia polityki pieniężnej na 1991 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie przedstawiał Sejmowi i Senatowi kwartalną informację o przebiegu realizacji założeń polityki pieniężnej w roku 1991, wraz z odpowiednimi wnioskami.

§ 3. Rząd przy udziale Narodowego Banku Polskiego do dnia 15 marca 1991 r. dokona oceny i weryfikacji dotychczasowych rozwiązań w polityce kredytowej, zmierzających

do pobudzania gospodarki, i przedstawi je właściwym komisjom Sejmu i Senatu.

§ 4. Narodowy Bank Polski i Najwyższa Izba Kontroli dokonają oceny wpływu dodatkowej stopy procentowej od kredytów na procesy gospodarcze i przedłożą ją właściwym komisjom Sejmu i Senatu do dnia 15 marca 1991 r.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1991 r.

Marszałek Sejmu: *M. Kozakiewicz*

Załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 1991 r. (poz. 85)

ZAŁOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNEJ NA 1991 R.

I. Cele polityki pieniężnej

1. Podstawową zasadą polityki pieniężnej będzie kształtowanie podaży pieniądza na takim poziomie, aby jego nadmiar nie stał się samoistnym czynnikiem inflacji i jednocześnie aby niedostatek pieniądza nie utrudniał procesów gospodarczych.

II. Podaż pieniądza i narzędzia jej kontroli

2. Projekcja podaży pieniądza oparta została na założeniach polityki gospodarczej Rządu oraz własnych analizach banku, dotyczących w szczególności wzrostu dochodu narodowego oraz cen towarów i usług, a także wielkości deficytu budżetowego i poziomu rezerw zagranicznych.

Podaż pieniądza ogółem zwiększy się w 1991 r. o około 45% w stosunku do stanu na koniec 1990 r.

W związku z przewidywanym utrzymaniem się tendencji do spadku udziału zasobów w walutach obcych w ogólnej masie pieniądza zakłada się, że przyrost ilości pieniądza krajowego wyniesie około 61%. Udział pieniądza krajowego w ogólnych zasobach pieniężnych wzrośnie z około 67% w końcu 1990 r. do około 75% na koniec 1991 r. Zmniejszeniu ulegnie natomiast udział walut obcych. Tendencja ta wynika z przywrócenia złotemu funkcji pełnowartościowego pieniądza oraz bardziej korzystnych warunków lokowania oszczędności w pieniądzu krajowym niż w walutach zagranicznych (przy stabilności kursu walutowego, jaka miała miejsce w 1990 r.).

3. Podstawowym komponentem przyrostu zasobów pieniądza krajowego będzie przyrost zasobów pieniężnych ludności. Przewiduje się, że w porównaniu ze stanem w końcu 1990 r. zasoby te wzrosną o około 62% w ujęciu nominalnym (około 23% w wyrażeniu realnym). Natomiast zasoby pieniężne przedsiębiorstw zwiększą się o około 60% (o około 21% w wyrażeniu realnym). W obrębie przyrostu zasobów pieniężnych ludności szybszy będzie przyrost wkładów oszczędnościowych (o około 76% w ujęciu nominalnym) aniżeli gotówki (o około 49% w ujęciu nominalnym). Wiąże się to z obserwowaną tendencją do wzrostu udziału wkładów oszczędnościowych w zasobach pieniężnych ludności.